

Uvodoma bi veljalo izpostaviti, da primerjalnopravna ureditev, ki je navedena v predlogu sprememb zakona, ni (najmanj) konsistentna. Navedeni so posamični primeri držav z njihovimi ureditvami parcialnih področij, brez ustrezne zakonodaje in ustreznih utemeljitev, zakaj je v teh državah ravno takšna ureditev učinkovita. Posledično lahko trdimo, da je navedena primerjalnopravna ureditev nepopolna in pomanjkljiva, navedbe pa so prepisane z internetnih strani zadevnih držav.

Točka 6.7.b) je pomanjkljiva. Navaja, da bo izvajanje predpisa spremljalo Ministrstvo za notranje zadeve, brez predvidene metodologije za spremljanje doseganja ciljev. Posledično torej ni jasno kaj bo spremljalo Ministrstvo za notranje zadeve, po kakšni metodologiji, po kakšnih kriterijih, predvsem pa ni jasno, kakšne cilje želi s spremembami zakona doseči.

1. člen

V Zakonu o organiziranosti in delu v policiji (Uradni list RS, št. 15/13, 11/14, 86/15, 77/16, 77/17, 36/19 in 66/19 – ZDZ) se v 4. členu v osmem odstavku črta drugi stavek.

Pripombe PSS: Sprememba osmega odstavka 4. člena je nepotrebna in bo v sistem dela policije vnesla nedoslednosti in posledično se bo povečalo tveganje za kršitev pravic zaposlenih zaradi nejasnosti in s tem povezanih dvomov v zakonitost delovanja ministra za notranje zadeve. Predlagatelj spremembe v obrazložitvi spremembe člena pravilno navaja zadevne člene Uredbe, vendar pa hkrati pozabi na določila Zakona o kazenskem postopku. Policija je dolžna in mora obvestiti pristojnega državnega tožilca o vseh sumih storitve kaznivega dejanja. Tožilec lahko takoj sprejme odločitev in prične s konkretnim usmerjanjem konkretne zadeve, lahko pa se v usmerjanje vključi kasneje. V kolikor bo v tem časovnem oknu prišlo do ukrepov oz. izvajanja pristojnosti iz petega odstavka 4. člena s strani ministra, bo slednji neizogibno posegal v konkretno, »živo« zadevo in tako celo kontaminiral uspešno izvedbo predkazenskega postopka, ki pa je v pristojnosti državnega tožilca. Posledično to pomeni, da bo prevzel vlogo usmerjanja, ki po Zakonu o kazenskem postopku pripada tožilcu, v skrajnem primeru pa lahko usmerja diametralno nasprotno od kasnejših usmeritev pristojnega državnega tožilca. »Gospodar postopka« je tožilec, ki je strokovnjak kazenskega materialnega in procesnega prava in je strokovno neodvisen in samostojen, pri čemer uradniki oziroma politični funkcionarji to niso.

Določbi nasprotujemo in predlagamo, da se odpravi.

2. člen

Za 6. členom doda nov 6.a člen, ki se glasi:

6.a člen
(zahteva za poročanje)

(1) Zahteva za poročanje je posebna oblika nadzora s katero enota za usmerjanje in nadzor, zaradi presoje zakonitosti in strokovnosti izvajanja določene naloge ali uporabe pooblastil policista, od policije zahteva pisno pojasnilo o poteku postopka.

(2) V preverjanja zahteve za poročanje uradniki enote za usmerjanje in nadzor lahko uporabijo pooblastila iz 8. člena in ukrepe iz 10. člena tega zakona.

(3) Po proučitvi zadeve enota za usmerjanje in nadzor pripravi mnenje s predlogi za odpravo nepravilnosti s katerim seznanj ministra in generalnega direktorja policije.

Pripombe PSS: Predlagatelj predlaga novo obliko nadzora, ki jo je poimenoval kot zahteva za poročanje. Zakon o organiziranosti in delu v policiji (Uradni list RS, št. 15/13, 11/14, 86/15, 77/16, 77/17, 36/19 in 66/19 – ZDZ) v 5. členu določa nadzor na delom policije, zatem v 6. členu kdo ima pravico odrediti nadzor in kdo določi vodjo nadzor, v 7. členu je opredeljeno, kako se nadzor opravlja. Na podlagi tega upoštevajoč tudi obrazložitev tako imenovana zahteva za poročanje ni oblika nadzora, ki bi imela jasen, nedvoumen in predpisan namen. Iz določbe ni jasno razvidno, kaj naj bi takšna zahteva za poročanje vsebovala in kaj naj bi se poročalo enoti za usmerjanje in nadzor policije. Prav tako ni definirano ali zahteva za poročanje od policije zahteva, da pisno pojasni potek kateregakoli postopka, tj. predkazenskega postopka, policijskega postopka, upravnega postopka, prekrškovnega postopka itd. Namreč ohlapno določanje oblik nadzora omogoča zlorabo ali zmotno uporabo pooblastil, ki pa se lahko odrazi tudi v kršenju pravic zaposlenih v policiji.

S sprejemom predloga 6a. člena gre za prekomerno širjenje pooblastil uradnikov enote za usmerjanje in nadzor policije. Predvsem, ker se predlog člena veže na njihova pooblastila iz 8. člena tega zakona, ki pa so pooblastila, ki jih uporabi pri izvajanju konkretnega nadzora, na podlagi ustrezne odločbe ministra za notranje zadeve.

Sprejem 6.a člena bi tako lahko predstavljal pridobivanje osebnih podatkov oseb v – tudi kazenskih – postopkih, še preden bi bili slednji zaključeni in kljub temu, da postopek v tej fazi usmerja in vodi pristojni državni tožilec. Posledično bi na podlagi takšne zahteve se poseglo v presojo dela pristojnega državnega tožilca, za kar pa po našem mnenju ni pristojen, in bi lahko predstavljalo tvegano procesno ali materialno obremenitev kazenskega postopka v procesu dokazovanja pred sodiščem.

Določbi nasprotujemo in predlagamo, da se odpravi oziroma spremeni na način, da bo bolj konkretizirana in bo posledično manj možnosti za neupravičene in protipravne posege v pravice zaposlenih.

3. člen

V 8. členu se v prvem odstavku za besedo »nadzora« doda besedilo »ali zahteve za poročanje«.

Za prvim odstavkom se doda nov drugi odstavek, ki se glasi:

»(2) Uradniki enote za usmerjanje in nadzor zaradi načrtovanja in izvedbe celovitega, sistematičnega in načrtnega nadzora pridobivajo osebne in druge podatke neposredno iz zbirk podatkov o dogodkih evidence dogodkov iz zakona, ki ureja naloge in pooblastila policije, ki jih obravnava policija in jih zbirajo, obdelujejo, posredujejo ter hranijo operativno-komunikacijski centri policije na državni in regionalni ravni. Pridobljeni osebni podatki se hranijo tri leta po datumu dogodka.«.

Dosedanji drugi in tretji odstavek postaneta tretji in četrti odstavek.

Pripombe PSS: Nasprotujemo spremembi 8. člena kot je predlagana. Ponavljamo, da gre za nesorazmerno širjenje pooblastil uslužbencev MNZ v nadzor konkretnih, tekočih oz. »živih« postopkov v najzgodnejši fazi, kar lahko pripelje do popolnoma napačnih usmeritev in izvedbe predkazenskega postopka, s čemer pa se izpostavlja dodatno še večje tveganje za delovnopравни položaj in kršitev pravic zaposlenih. PSS ne oporeka legitimni pravici usmerjanja in nadzora ministrstva nad organom v sestavi, vendar pa nasprotuje poseganju uradnikov ministrstva v

konkretne postopke. V obrazložitvi predlagatelj večkrat navede varstvo človekovih pravic in svoboščin, pri čemer to varstvo uporablja tudi kot argumentacijo do predlagane pravice do vpogleda v dnevnik dogodkov Operativno komunikacijskega centra z vsemi osebnimi podatki oškodovancev, morebitnih osumljencev in izvedenih prvih ukrepov policije. Takšno ravnanje pa ponovno izpostavlja zaposlene k večjemu tveganju, da se bodo znašli v pravnih ali kazenskih postopkih.

Poudarjamo, da se s takšno določbo ustvarja občutek »drugačnega« nadzora s strani ministrstva, ki ne sledi ostalim nadzornim institucijam v državi (Varuh človekovih pravic...) in se s tem ustvarja dodatno tveganje za varnost pravic v delovnopravnem položaju zaposlenih, ki bodo predmet takšnih nadzorov.

Določbi nasprotujemo in predlagamo, da se odpravi.

4. člen

Za 11. členom se doda nov 11.a člen, ki se glasi:

»11.a člen
(pravice uradnikov)

(1) Uradnikom, ki opravljajo naloge iz četrte in pete alineje prvega odstavka 3. člena tega zakona in imajo posebna pooblastila, določena s tem zakonom ali zakonom, ki ureja naloge in pooblastila policije ter opravljen izpit za izvajanje policijskih pooblastil ali zaključeno izobraževanje za policista, pripada dodatek za stalnost pod pogoji določenimi v 86. členu Zakona o policiji (Uradni list RS, št. 66/09 – uradno prečiščeno besedilo, 22/10, 26/11 – odl. US, 58/11 – ZDT-1, 40/12 – ZUJF, 96/12 – ZPIZ-2, 15/13 – ZNPPol in 15/13 – ZODPol).

(2) Delovna mesta iz prejšnjega odstavka se določijo v aktu o organizaciji in sistemizaciji ministrstva.«.

Pripombe PSS: Predlagatelj v novem 11a. členu uvaja dodatek za stalnost zaposlenim na uradniških delovnih mestih v ministrstvu. V skladu z določbo 86. člena Zakona o policiji, policistu pripada za vsako začeto leto delovne dobe v policiji nad pet let dodatek na stalnost v višini 0,5% osnovne plače, pri čemer trenutno z obstoječo ureditvijo dodatek za stalnost ne pripada uradnikom v ministrstvu. Uradniki v Ministrstvu za notranje zadeve, ki niso zaposleni v Policiji, namreč niso policisti in vsi nimajo ustrezne delovne dobe v policiji, zaradi česar se nam postavlja vprašanje o pravni dopustnosti ureditve tega področja za zaposlene na uradniških delovnih mestih v predmetnem zakonu. V kolikor pa predlagatelj oziroma druge strokovne službe (Služba Vlade RS za zakonodajo, zakonodajnoppravna služba DZ) menijo, da je ta ureditev v predmetnem zakonu pravno dopustna (ob tem dodajamo, da so pogoji za izplačilo dodatka za stalnost določeni v področnih zakonih, prav tako 52. člen ZSPJS določa pri določitvi višine dodatka za stalnost uporabo področnih zakonov), pa predlagamo, da se predmetna določba razširi tudi na zaposlene v Inšpektoratu RS za notranje zadeve, ki so pooblaščené uradne osebe za vodenje in odločanje o zadevah po Zakonu o prekrških, prav tako pa so njihove naloge povezane z nalogami policije (Inšpektorat za notranje zadeve lahko, če med inšpekcijskimi nadzori posameznih področij upravnih notranjih zadev ugotovi kršitve, sproži prekrškovni postopek. Enak postopek pa se lahko izpelje tudi, kadar je za tak postopek pristojno ministrstvo za notranje zadeve kot prekrškovni organ, vendar obenem za izvedbo tega postopka ni pristojna policija kot prekrškovni organ. Kadar v okviru inšpekcijskega nadzora ugotovijo kršitve, ki so s predpisi določene kot prekršek, po uradni dolžnosti izrekajo opozorila ter izdajajo plačilne naloge in odločbe. Skladno z obstoječo

zakonodajo pravica do dodatka za stalnost inšpektorjem v IRSNZ ne pripada zaradi izostanka pravne podlage v področni zakonodaji.

7. člen

V 22. členu se v prvem odstavku za besedilom »na predlog direktorja Nacionalnega preiskovalnega urada« doda besedilo »in direktorja Uprave kriminalistične policije«.

Pripombe PSS: Predlagane spremembe 22. člena zakona predlagatelj z ničemer ne obrazloži in je ne argumentira. Posledično tudi ni jasno, kaj želi s spremembo sploh doseči. Spremembo na način, kot je predlagana razumemo, da jemlje avtonomijo Nacionalnemu preiskovalnemu uradu pri njegovem delu. Ne gre namreč pozabiti, da Nacionalni preiskovalni urad vodi direktor. To je tudi eden izmed temeljev avtonomnosti delovanja Nacionalnega preiskovalnega urada.

Določbi nasprotujemo in predlagamo, da se odpravi oziroma naj se bolje obrazloži.

8. člen

Za 31. členom se doda nov 31.a člen, ki se glasi:

»31.a člen
(notranje varnostne evidence)

(1) Policija upravlja in vzdržuje evidence, v katerih zaradi opravljanja policijskih nalog in zagotavljanja notranje varnosti zbira in obdeluje osebne podatke in druge podatke.

(2) Policija vodi in vzdržuje naslednje evidence:

1. evidenco službenih izkaznic, ki jih izda generalni direktor policije,
2. evidenco izdanih identifikacijskih izkaznic,
3. evidenco obvestil o nasprotjih interesov,
4. evidenco dopolnilnega dela in dejavnosti
5. evidenco daril,
6. evidenca nejavnih stikov oziroma lobiranja,
7. evidenco zahtevkov pravnih pomoči policistov.

(3) Evidence so specifično dokumentarno gradivo. Podatki v evidencah so varovani podatki policije, skladno z zakonom, ki ureja naloge in pooblastila policije.

(4) V evidencah iz drugega odstavka smejo biti:

1. Osebni podatki oseb:

- osebno ime,
- rojstni podatki (dan, mesec, leto, kraj),
- enotna matična številka občana (EMŠO), za tujega državljana pa številka osebnega dokumenta,
- spol,
- naslov stalnega oziroma začasnega prebivališča,
- identifikacijska oznaka osebe, ki je v policijskih evidencah,
- državljanstvo.

2. Podatki samostojnega podjetnika posameznika, posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost, pravne osebe in državnega organa:

- firma,
- pravnoorganizacijska oblika,
- sedež,
- matična številka in
- davčna številka.

(5) Poleg podatkov iz prejšnjega odstavka se smejo v evidencah obdelovati tudi drugi podatki:

1. evidenca službenih izkaznic, ki jih izda generalni direktor policije: fotografijo osebe, ki ji je izdana službena izkaznica, datum izdaje službene izkaznice, vrsta službene izkaznice, številka službene izkaznice, datum vrnitve, odvzema, uničenja, ali izgube službene izkaznice, policijska enota, v kateri dela oseba, ki ji je izdana službena izkaznica;

2. evidenca izdanih identifikacijskih izkaznic: fotografija osebe, ki ji je izdana identifikacijska kartica, datum izdaje identifikacijske kartice, vrsta identifikacijske kartice, številka identifikacijske kartice, datum vrnitve, odvzema, uničenja, ali izgube identifikacijske kartice, policijska enota, v kateri dela oseba, ki ji je izdana službena izkaznica;

3. evidenca obvestil o nasprotjih interesov: podatki o uslužbencu policije, ki mu je pri svojem delu nastal položaj, v katerem bi njegov osebni interes lahko vplival na nepristransko in objektivno opravljanje njegovih nalog, podatki o nalogi, ki jo je opravljal policist, podatki o osebi, zaradi katere se je znašel v takšnem položaju, podatki o obveščanju nadrejenega o nastalem položaju, podatki o odločitvi nadrejenega o obstoju nasprotja interesa;

4. evidenca dopolnilnega dela in dejavnosti: podatki o uslužbencu policije, podatki o osebi ali subjektu pri katerem uslužbenec policije opravlja dopolnilno delo ali dejavnost, podatki o pravnem aktu s katerim uslužbenec policije opravlja dopolnilno delo ali dejavnost, podatki o postopku odločanja in izdaji soglasja za opravljanje dopolnilnega dela ali dejavnosti;

5. evidenca daril: podatki o darovalcu, podatki o darilu, vrednosti darila in okoliščine prejema darila ter odločitev o ravnanju s prejetim darilom;

6. evidenca nejavnih stikov oziroma lobiranja: podatki o kraju, času nejavnega stika, podatki o uslužbencu policije, ki je imel nejavni stik z lobistom, podatki o policijski enoti, v kateri je zaposlen uslužbenec policije, podatki o delovnem mestu uslužbenca, podatki o lobistu ali podatki o samostojnem podjetniku, gospodarski družbi oziroma interesnih organizacij, za katere lobist lobira, podatki o vsebini nejavnega stika, podatki o prejetih darilih;

7. evidenca zahtevkov pravnih pomoči policistov: številka odločbe, s katero je bila, ali ni bila zagotovljena pravna pomoč policistu, datum izdaje odločbe o pravni pomoči, kdo je izdal odločbo o pravni pomoči, podatek ali je bila odločba izdana zaradi uvedbe predkazenskega, kazenskega ali pravnega postopka, ali je bila izdana iz razlogov varstva osebnostne integritete policista ali zaradi varstva organizacijske integritete policije ali na podlagi zahteve policista zaradi pravnomočne ugotovitve, da ni bila podana kazenska oziroma odškodninska odgovornost policista, številka, datum in ime pristojnega organa, ki je izdal odločbo, s katero je bilo pravnomočno odločeno o zadevi v zvezi s katero je bila zagotovljena pravna pomoč policistu, podatki o finančnih sredstvih, ki so bila porabljena za pravno pomoč.

(6) Službena izkaznica in identifikacijska izkaznica lahko vsebujeta logično-tehnične zaščite in ključne, ki omogočajo pravilno in varno obdelavo podatkov policije, dostop v objekte, prostore in okoliše policije ter varno uporabo tehničnih sredstev in opreme policije.

(7) Evidenca službenih izkaznic in evidenca identifikacijskih izkaznic sta lahko urejeni tako, da je podatke mogoče medsebojno povezovati s kadrovsko evidenco, evidenco registracije delovnega časa in evidenco vstopov v objekte policije, ki jo policija vodi na podlagi zakona, ki ureja naloge in

pooblastila policije in varnostnimi mehanizmi, ki nadzorujejo obdelavo podatkov v policiji, ter uporabo informacijske in telekomunikacijske opreme in sredstev v policiji.

(8) Podatki v evidenci obvestil o nasprotjih interesov, evidenci dopolnilnega dela in dejavnosti, evidenci daril in evidenci nejavnih stikov oziroma lobiranja, so lahko urejeni tako, da jih je mogoče medsebojno povezovati. Podatke v teh evidencah je mogoče povezovati tudi s podatki v kadrovski evidenci.

(9) Oseba ima pravico do seznanitve s svojimi podatki v evidencah iz tega člena na način in skladno z zakonom, ki ureja varstvo osebnih podatkov.

(10) Podatki iz 3. 5. in 6. točke petega odstavka tega člena se zbirajo in obdelujejo na podlagi obvestil uslužbencev policije takrat, ko se sami znajdejo v položajih nasprotij interesov, sprejmejo darilo ali udeležijo nejavnega stika v skladu s predpisi, ki urejajo položaj javnih uslužbencev, in predpisi, ki urejajo integriteto in preprečevanje korupcije.

Pripombe PSS: Predlagatelj predlaga nove evidence, ki mu bodo služile v notranje varnostnih postopkih oziroma zagotavljanju notranje varnosti. Dosedanji 31. člen Zakona o organiziranosti in delu v policiji določa integriteto in notranjo varnost v policiji, ki se glasi:

(1) Zagotavljanje notranje varnosti v policiji je naloga policije. Policija skrbi za notranjo varnost z notranjevarnostnimi postopki tako, da preprečuje, odkriva, ocenjuje in analizira možna tveganja, ki ogrožajo notranjo varnost policije, preverja, ocenjuje ter izvaja ukrepe za zmanjšanje tveganj za krnitev integritete uslužbencev policije in policijskih enot.

(2) Policija skrbi za organizacijsko integriteto in osebno integriteto zaposlenih. Policija ima svoj kodeks etike.

(3) Notranja varnost v policiji je stanje, ki omogoča zakonito, strokovno in nemoteno izvajanje policijskih nalog, varnost uslužbencev policije, varno uporabo tehničnih sredstev in opreme ter objektov, prostorov in okolišev.

(4) Vrste in način izvajanja postopkov in ukrepov iz prvega odstavka tega člena predpiše minister na predlog generalnega direktorja policije.

Predlagatelj v novem 31.a členu predlaga nove evidence, ki bodo zaradi opravljanja policijskih nalog in zagotavljanja notranje varnosti omogočale zbiranje in obdelovanje osebnih in drugih podatkov. Menimo, da iz 31. člena obstoječega Zakona o organiziranosti in delu v policiji ne izhaja, da zagotavljanje notranje varnosti temelji na zbiranju osebnih in drugih podatkov o uslužbencih policije, ki bi se sistematično zbirale v posebnih evidencah še posebno ne podatki, ki imajo ustavnopravno varstvo. Po našem mnenju so posebej občutljivi predlogi naslednjih evidenc iz novega predloga:

3. evidenca obvestil o nasprotjih interesov,
4. evidenca dopolnilnega dela in dejavnosti
6. evidenca nejavnih stikov oziroma lobiranja.

In tudi vsebine zbranih podatkov iz teh evidenc, ki jih predlagatelj opredeljuje v 3., 4. in 6. točki petega odstavka predlaganega 31.a člena. Pojasnujemo, da je vzpostavljanje evidence obvestil o nasprotjih interesov in evidence o nejavnih stikih oziroma lobiranja v koliziji z 11. in 14. točko 4. člena Zakona o integriteti in preprečevanju korupcije (Uradni list RS, št. 69/11 – uradno prečiščeno besedilo in 158/20; ZIntPK), ki se glasi:

»11. »nasprotje interesov« so okoliščine, v katerih zasebni interes uradne osebe ali osebe, ki jo subjekt javnega sektorja imenuje kot zunanjega člana komisije, sveta, delovnih skupin ali drugega primerljivega telesa, vpliva ali ustvarja videz, da vpliva na nepristransko in objektivno opravljanje njenih javnih nalog;«.

»14. »lobiranje« je delovanje lobistov, ki za interesne organizacije izvajajo nejavno vplivanje na odločanje državnih organov, Banke Slovenije, organov lokalnih skupnosti in nosilcev javnih pooblastil pri obravnavi in sprejemanju predpisov in drugih splošnih aktov ter na odločanje državnih organov, Banke Slovenije, organov in uprav lokalnih skupnosti ter nosilcev javnih pooblastil o drugih zadevah razen tistih, ki so predmet sodnih in upravnih postopkov, postopkov, izvedenih po predpisih, ki urejajo javna naročila, in drugih postopkov, pri katerih se odloča o pravicah ali obveznostih posameznikov. Za dejanje lobiranja šteje vsak nejavni stik lobista z lobiranci, ki ima namen vplivati na vsebino ali postopek sprejemanja prej navedenih odločitev;«...

Na podlagi tega menimo, da je predlog v koliziji z Zakonom o integriteti in preprečevanju korupcije, in sicer:

- 11. členom, ki določa način delovanje komisije,
- 12. členom, ki določa naloge in pristojnosti komisije,
- 13. člen, ki določa pristojnosti komisije ob sumu korupcije ali drugih kršitev

Takšen predlog oziroma takšna določba bi uslužbenke policije lahko postavila v neenak pravni položaj in bi ogrozila njihove pravne interese (domneva nedolžnosti, dopustnost pritožbe, uživanje pravic...), kar pa je v nasprotju s 14. členom Ustave Republike Slovenije. Iz vidika zagotavljanja pravne varnosti pravic, dolžnosti in pravnih interesov uslužbencev policije pri izvrševanju obveznosti iz novega predloga 31.a člena opozarjamo, da predlog ne omogoča enakega varstva pravic, kot je to omogočeno v ZIntPK. Zato menimo, da bi vzpostavitev novih evidenc predstavljalo nesorazmeren in pretiran poseg v pravice uslužbencev policije, ob tem da ni zagotovljene pravne varnosti pred morebitno zlorabo, zmoto ipd.... Za razliko od ZIntPK je za obravnavo nasprotij interesov, nejavnih stikov oziroma lobiranja zagotovljena pravna varnost, ker se določeni postopki vodijo v skladu z Zakonom o splošnem upravnem postopku. S tem je obravnavanim osebam omogočeno ustrezno prerekanje in zavračanje »zbranih« podatkov, kar pa v primeru novega 31.a člena ni in se zato vzpostavlja občutek »zbiranja podatkov na zalogo«.

Na podlagi tega menimo, da je nov predlog 31.a člena:

- v nasprotju z 22. členom Ustave Republike Slovenije, ki določa:

»22. člen (enako varstvo pravic) Vsakomur je zagotovljeno enako varstvo njegovih pravic v postopku pred sodiščem in pred drugimi državnimi organi, organi lokalnih skupnosti in nosilci javnih pooblastil, ki odločajo o njegovih pravicah, dolžnostih ali pravnih interesih.«,

- v nasprotju s 25. členom Ustave Republike Slovenije, ki določa:

»25. člen (pravica do pravnega sredstva) Vsakomur je zagotovljena pravica do pritožbe ali drugega pravnega sredstva proti odločbam sodišč in drugih državnih organov, organov lokalnih skupnosti in nosilcev javnih pooblastil, s katerimi ti odločajo o njegovih pravicah, dolžnostih ali pravnih interesih.«.

Določbi v delu, ki smo zgoraj navedli nasprotujemo in predlagamo, da se odpravi.

12. člen

V 38. členu se za besedilom, ki postane prvi odstavek, dodata nov drugi in tretji odstavek, ki se glasita:

»(2) Policija lahko z namenom krepitev mednarodnega sodelovanja med pristojnimi varnostnimi organi v tujino napoti policijskega atašeja. O državi napotitve policijskega atašeja odloči Vlada Republike Slovenije na predlog ministra.

(3) Postopek izbire, naloge, ki jih opravlja policijski ataše, priprave na napotitev in vrnitev ter organizacijsko tehnično poslovanje predpiše minister.«.

Pripombe PSS: Predlagamo, da naj se vsi postopki izbire izvajajo transparentno, strokovno in zakonito, in da niso v pristojnosti ministra, saj se gre za policista. Menimo tudi, da lahko takšna ureditev nedopustno posega v določbe Kolektivne pogodbe za policiste in je v nasprotju z Zakonom o javnih uslužbencih, in ga tudi ne izključuje.

Določbi nasprotujemo in predlagamo, da se odpravi oziroma spremeni.

13. člen

V 43. členu se doda nov šesti odstavek, ki se glasi:

»Policist v času trajanja delovnega razmerja ne sme politično delovati, niti se ne sme udeleževati aktivnosti političnih strank, razen če je to povezano z opravljanjem policijskih nalog.«.

Dosedanji šesti do osmi odstavek postanejo sedmi do deveti odstavek.

Pripombe PSS: Predlagatelj predlaga novo prepoved za policiste, ki se nanaša na tako imenovano politično delovanje in udeležbo aktivnosti političnih strank. Menimo, da je predlog navedene določbe v nasprotju z 42. členom Ustave Republike Slovenije, ki vsem državljanom omogoča pravico do zbiranja in združevanja. Pri tem določa, da je zagotovljena pravica do mirnega zbiranja in do javnih zborovanj. **Da ima vsakdo pravico, da se svobodno združuje z drugimi.** Zakonske omejitve teh pravic so dopustne, če to zahteva varnost države ali javna varnost ter varstvo pred širjenjem nalezljivih bolezni. Poklicni pripadniki obrambnih sil in policije ne morejo biti člani političnih strank.

Kot navedeno 42. člen Ustave RS vsakomur zagotavlja pravico, da se svobodno združuje z drugimi. Vsakomur pomeni vsem državljanom, ne glede na to, s kom imajo državljani sklenjeno delovno razmerje oziroma kdo je njihov delodajalec. Delovno razmerje izhaja iz 49. člena Ustave Republike Slovenije, ki določa da je vsakomur zagotovljena svoboda dela, da vsakdo prosto izbira zaposlitev, in da je vsakomur pod enakimi pogoji dostopno vsako delovno mesto.

Upoštevajoč 15. člen Ustave RS, ki določa, da se človekove pravice in temeljne svoboščine uresničujejo neposredno na podlagi ustave in da je z zakonom mogoče predpisati le način uresničevanja človekovih pravic in temeljnih svoboščin, kadar tako določa ustava, ali če je to nujno zaradi same narave posamezne pravice ali svoboščine, ob tem da so človekove pravice in temeljne svoboščine omejene samo s pravicami drugih in v primerih, ki jih določa ta ustava - ugotavljamo,

da je naveden predlog novega šestega odstavka 43. člena tudi ustavnopravno nedopusten, saj predstavlja protipraven poseg v človekove pravice.

Predlagatelj bi moral jasno razmejevati, kaj je vsebina ustavne prepovedi in sicer prepoved - da poklicni pripadniki obrambnih sil in policije ne morejo biti člani političnih strank, in podlago za novo predlagano prepoved iz predloga novega šestega odstavka 43. člena zakona - da policist v času trajanja delovnega razmerja ne sme politično delovati, niti se ne sme udeleževati aktivnosti političnih strank, razen če je to povezano z opravljanjem policijskih nalog.

Ustava RS nalaga obveznost, da nobene človekove pravice ali temeljne svoboščine, urejene v pravnih aktih, ki veljajo v Sloveniji, ni dopustno omejevati z izgovorom, da je ta ustava ne priznava ali da jo priznava v manjši meri. Zato je pomembno, da se vzpostavi zavedanje, da delovno razmerje v policiji ne more predstavljati izgovora, da bi se lahko prepovedalo določene človekove pravice in temeljne svoboščine. Tudi policistom so z Ustavo RS zagotovljene enake človekove pravice in temeljne svoboščine, na enak način kot drugim državljanom, in jih zato ni dopustno omejevati tudi ne z izgovorom, da se jih priznava v manjši meri (kot izhaja iz obrazložitve predlagatelja tega predloga člena). Prepoved, ki je podana s četrtem odstavkom 42. člena Ustave RS, kjer je določeno, da poklicni pripadniki obrambnih sil in policije ne morejo biti člani političnih strank, je eksplicitna omejitev človekovih pravic, ki se nanaša na članstvo v politični stranki in je ustavnopravna prepoved. Nikakor pa ni podane prepovedi policistom do svobodnega druženja ali združevanja in do mirnega zbiranja, in tudi Ustava RS ne napotuje na omejitev tega v zakonu, zato je takšen predlog predlagatelja nerazumen.

Nov predlog šestega odstavka 43. člena je neustaven, saj omejuje pravico do združevanja, ki jo je predlagatelj poimenoval – politično delovanje. Ob tem, da je predlog tudi nedomišljen, saj ne opredeljuje pojma - politično delovanje, ob dejstvu da je politika vedno bolj tudi predmet preučevanja in uresničevanja državnih ciljev, ki so zaradi zavezujoče zakonodaje vedno bolj tudi cilji širše družbe. Področja vključujejo politično filozofijo, politično ekonomijo, etiko, urejanje javne administracije, urejanje upravljanja večjih podjetij itd. Politika je predmet politologije, delno pa je vpletena tako v sociološke, obramboslovne in pravne znanosti. Sistematično preučevanje države, njene ustave, gospodarskih sistemov, poslovnih omrežij in varnostnih rešitev ponuja vpogled v politiko države in predstavlja temelje za politično delovanje civilne družbe (kot so: društva, zveze, itd.).

Nov predlog šestega odstavka 43. člena postavlja policista v neenak pravni položaj primerjalno z drugimi državljani, javnimi uslužbenci, celo nosilci policijskih pooblastil v Ministrstvu za notranje zadeve, in to na podlagi osebne okoliščine, ki je poklic policist oziroma sklenitev delovnega razmerja z delodajalcem, ki je Policija. Takšna določba policistom neposredno omejuje naslednje ustavnopravno zagotovljene pravice:

- pravico iz 88. člena Ustave RS, ki določa zakonsko iniciativo na način, da lahko zakon poleg vlade in poslancev predloži tudi najmanj pet tisoč volivcev. Predložitev zakona in zbiranje podpisov je oblika političnega delovanja. Obenem se policistu omejuje pravico do udeležbe na aktivnostih političnih strank, s čemer mu je onemogočeno izvajanje zakonske iniciative v obliki podaje podpisa za razpis referendum, zakona itd...,
- pravico iz 43. člena Ustave RS s katero je določeno, da je volilna pravica splošna in enaka, in da vsak državljan, ki je dopolnil 18 let, ima pravico voliti in biti voljen. S predlogom šestega odstavka 43. člena se policistu onemogoča izvajanje volilne pravice, ki je osnovno politično

delovanje v demokratičnih državah in pravica biti voljen, ki je po vsebini enaka in omogoča temelje za demokratičnost države,

- pravico iz 44. člena Ustave RS, ki vsakemu državljanu omogoča sodelovanje pri upravljanju javnih zadev, neposredno ali po izvoljenih predstavnikih sodeluje pri upravljanju javnih zadev.
- pravico iz 45. člena Ustave RS, ki vsakemu državljanu omogoča pravico do peticije oziroma do vlaganja peticij in do drugih pobud splošnega pomena.

Pri tem je potrebno poudariti, da določba predloga neposredno posega v določbe Stavkovnega sporazuma med Vlado RS in PSS ter SPS (Uradni list. RS. št. 41/2012 z dne 31.5.2012), v katerem se je Vlada RS v 5. točki zavezala: Vlada RS bo v okviru odprave plačnih anomalij proučila možnost ustreznega plačila omejitve članstva v političnih strankah ali proučila možnost odprave te omejitve najkasneje do konca leta 2013.

Vlada tega določila ni nikoli realizirala in neresnično trdila, da je bila ta omejitev vrednotena, kar smo dokazali, da nikoli ni bilo vrednoteno.

Poleg tega je bila v Uradnem listu (EU C 83/389) (2012/C 326/02) objavljena Listina EU o temeljnih pravicah, ki je skladno s 3.a členom Ustave RS in Pogodbo EU zavezujoča za Republiko Slovenijo in jo je dolžna izvajati in spoštovati neposredno. Nadalje iz 12. člena Listine EU izhaja, da spada med temeljne pravice in svoboščine tudi svoboda zbiranja in združevanja na področju političnih, sindikalnih in državljanskih zadev, s čemer navedeni predlog predstavlja kršitev vladavine prava EU.

Poleg tega PSS izrecno opozarja, da ta določba ureja dodatne pogoje in pravila zaposlovanja enostransko, in ne z določbami kolektivne pogodbe oziroma kolektivnega dogovarjanja in soglasja predstavnikov reprezentativnih sindikatov, ki zastopajo policiste, kar predstavlja odstop od 2. odstavka 6. člena Evropske socialne listine – spremenjene (Zakon o ratifikaciji Evropske socialne listine (spremenjene) (Uradni list RS – Mednarodne pogodbe, št. 7/99) in kršitev vladavine prave EU, ter kršitev konvencije MOD 151.

Na podlagi tega ugotavljamo, da je šesti odstavek 43. člena ustavnopravno nedopusten in v nasprotju z demokratično in pravno ureditvijo Republike Slovenije.

15. člen

V 45. členu se dodata nov četrti in peti odstavek, ki se glasita:

»(4) Policist, ki mu je prenehalo delovno razmerje v policiji, se v primeru ponovne sklenitve pogodbe o zaposlitvi v policiji na podlagi tretjega odstavka tega člena na delovnem mestu »policist SR – NDM« ali »višji policist« imenuje v isto stopnjo naziva in uvrsti v isti plačni razred, v katerega je bil imenovan oziroma uvrščen pred prenehanjem delovnega razmerja v policiji. Ne glede na določbo prejšnjega stavka policista ni možno uvrstiti v višji plačni razred, kot ga je na delovnem mestu možno doseči z napredovanjem.

(5) Če je policist iz prejšnjega odstavka pred prenehanjem delovnega razmerja v policiji dosegel naziv višje stopnje, kot ga je možno doseči na delovnem mestu za katerega ob ponovni zaposlitvi v policiji sklene pogodbo o zaposlitvi, se imenuje v najvišji naziv, ki ga je mogoče doseči na tem delovnem mestu.«.

Pripombe PSS: Menimo, da je predlog določbe nedomišljen, saj ni razvidno, ali gre za zaposlovanje na delovna mesta iz tretjega odstavka 45. člena veljavnega zakona, ali za redno zaposlovanje in podobno, ob tem da ne opredeljuje kriterijev, ki izhajajo iz 44. člena tega zakona.

Poleg tega PSS izrecno opozarja, da ta določba ureja dodatne pogoje in pravila zaposlovanja enostransko in ne z določbami kolektivne pogodbe oziroma kolektivnega dogovarjanja in soglasja predstavnikov reprezentativnih sindikatov, ki zastopajo policiste, kar predstavlja odstop od 2. odstavka 6. člena Evropske socialne listine – spremenjene (Zakon o ratifikaciji Evropske socialne listine (spremenjene) (Uradni list RS – Mednarodne pogodbe, št. 7/99) in kršitev vladavine prave EU, ter kršitev konvencije MOD 151.

Določbi nasprotujemo in predlagamo, da se odpravi oziroma v okviru aktivnega socialnega dialoga oblikuje smiselno in zakonito.

Podredno:

Predlagamo, da se dopolni tudi z besedilom, da se policistu v takšnem primeru določi plačni razred, kjer se upoštevajo vsa napredovanja, ki jih je dosegel pred prenehanjem delovnega razmerja.

16. člen

V 45.a členu se drugi in tretji odstavek spremenita tako, da glasita:

»(2) Ne glede na določbe zakona, ki ureja sistem javnih uslužbencev, kandidati za policiste v času izobraževanja iz prejšnjega odstavka opravljajo pripravništvo in se usposobijo za samostojno delo na delovnih mestih, kjer se zahteva poklic policista po poklicnem standardu.

(3) Šteje se, da kandidati za policiste v času izobraževanja pridobijo zahtevane delovne izkušnje za imenovanje v uradniški naziv XII. stopnje, 4. kariernega razreda. V času izobraževanja se kandidatu za policista določi osnovna plača, ki je za šest plačnih razredov nižja od osnovne plače uradniškega naziva, katerega kandidat za policista pridobiva delovne izkušnje.«.

Pripombe PSS: Omenjeni določbi po našem mnenju ni potrebno spreminjati. V sedanjem drugem odstavku je jasno določeno, da kandidati za policiste v času izobraževanja opravljajo pripravništvo in se usposobijo za samostojno delo policista, novo besedilo predlaganega odstavka se v ničemer, kar je že sedaj zapisano ne razlikuje, zato spremembi nasprotujemo.

Sedanji tretji odstavek, ki govori, da po uspešno zaključenem izobraževanju policija s kandidatom za policista, brez javne objave ali javnega natečaja, sklene delovno razmerje za nedoločen čas, se briše in se nadomesti z novim odstavkom, ki govori, da se šteje, da kandidati za policiste v času izobraževanja pridobijo zahtevane delovne izkušnje za imenovanje v uradniški naziv XII. stopnje, 4. kariernega razreda. V času izobraževanja se kandidatu za policista določi osnovna plača, ki je za šest plačnih razredov nižja od osnovne plače uradniškega naziva, za katerega kandidat za policista pridobiva delovne izkušnje. Brisanju sedanjega besedila in novemu zapisu 3. odstavka nasprotujemo. V policiji se namreč pripravlja nov karierni sistem in če sedaj določimo v katero stopnjo naziva se imenujejo kandidati za policista po uspešno zaključenem izobraževanju, nam to onemogoča drugačno ureditev. Konkretno se zadeva nanaša še na nerešene zadeve iz Sporazuma o razreševanju stavkovnih zahtev (Uradni list RS, št. 3/19).

Poleg tega PSS izrecno opozarja, da ta določba ureja dodatne pogoje in pravila zaposlovanja enostransko, in ne z določbami kolektivne pogodbe oziroma kolektivnega dogovarjanja in soglasja predstavnikov reprezentativnih sindikatov, ki zastopajo policiste, kar predstavlja odstop od 2. odstavka 6. člena Evropske socialne listine – spremenjene (Zakon o ratifikaciji Evropske socialne listine (spremenjene) (Uradni list RS – Mednarodne pogodbe, št. 7/99) in kršitev vladavine prave EU, ter kršitev konvencije MOD 151. Pripravnštvo in zaposlovanje spada v karierni sistem in s tem predlog posega v pravice, določene s Kolektivno pogodbo za policiste in Sporazumom o razreševanju stavkovnih zahtev (Uradni list RS, št. 3/19). Zakon ne sme urejati pravic, ki so določene s Kolektivno pogodbo in dogovorjene, da se bodo skladno s Stavkovnim sporazumom uredile v kolektivnem dogovarjanju in to v času odprtih pogajanj.

Navedena določba tako posega v pravico do kolektivnih pogajanj iz 28. člena Listine EU o temeljnih pravicah (2012/C 326/02), in v 5. ter 6. člen Evropske socialne listine – spremenjene (Zakon o ratifikaciji Evropske socialne listine (spremenjene) (Uradni list RS – Mednarodne pogodbe, št. 7/99) in predstavlja kršitev vladavine prave EU.

Določbi nasprotujemo in predlagamo, da se odpravi.

17. člen

V 48. členu se prvi odstavek spremeni tako, da se glasi:

»(1) Generalni direktor policije ima lahko tri namestnike, ki mu pomagajo pri vodenju policije v okviru pooblastil, ki jih določi generalni direktor policije s pisnim pooblastilom.«.

V tretjem odstavku v 3. točki pika nadomesti z dvopičjem in doda nova 4. točka, ki se glasi:

»4. da ima v skladu z določbami tega zakona status kariernega policista.«.

Pripombe PSS: Predlagatelj predlaga spremembo 48. člena tako, da ima generalni direktor policije tri namestnike, kar pomeni, da se povečuje število najvišjih delovnih mest v policiji. Namestnik generalnega direktorja policije je v 57. plačnem razredu in prejme plačo v višini cca. 4.000 EUR bruto/mesec, kar znaša na letni ravno cca. 50.000 bruto, k temu pa se prištejejo še prispevke, ki so del bruto bruto. Člani PSS ugotavljajo, da se v zadnjem času vodstveni kader nerazumno širi in obenem se samostojnost, strokovnost in učinkovitost policije temu sorazmerno niža. Dolžni smo opozoriti, da je takšna sprememba nepotrebna, saj povzroča preveč finančnih učinkov (cca 50.000 EUR na letni ravni). Predlagatelj prav tako ni postregel s podatkom, ali se bo masa plač za predlagano novo delovno mesto namestnika GDP povečala, ali se bo plača financirala iz obstoječe mase plač, kot tudi skupnih finančnih javnofinančnih posledic nad 40.000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih, ki bi sicer morale biti vsebovane v točki 6 Predloga Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o organiziranosti in delu v policiji (EVA 2018-1711-0010) za obravnavo št. 007-44/2018/ ; EVA 2018-1711-0010.

Določbi nasprotujemo in predlagamo, da se odpravi.

18. člen

Za 49. členom se dodata novi 49.a in 49.b člen, ki se glasita:

»49.a člen
(pridobitev položaja)

(1) Za pridobitev položaja se uporabljajo določbe zakona, ki ureja sistem javnih uslužbencev, ki urejajo zasedbo delovnega mesta, če ni s tem zakonom določeno drugače.

(2) Ne glede na določbe zakona, ki ureja sistem javnih uslužbencev, se policista na položaj vodje organizacijske enote prvega nivoja generalne policijske uprave, direktorja policijske uprave in komandirja policijske postaje premesti začasno, za obdobje petih let, z možnostjo enkratne ponovne začasne premestitve za enako obdobje v isti enoti. Policista se pri tem ne imenuje v naziv, temveč se mu za čas premestitve določijo pravice glede na naziv tega delovnega mesta.

(3) Policiste se za položaje iz drugega odstavka tega člena izbere v posebnem izbirnem postopku. Posebni izbirni postopek, standarde strokovne usposobljenosti, merila in kriterije ter metode preverjanja usposobljenosti v posebnem izbirnem postopku določi generalni direktor policije.

(4) V času od začetka posebnega izbirnega postopka iz tretjega odstavka tega člena do začasne premestitve policista iz drugega odstavka tega člena, lahko generalni direktor policije brez izbirnega postopka na položaj iz drugega odstavka tega člena začasno premesti policista v skladu z določbami tega zakona, ki urejajo začasno premestitev zaradi nemotenega opravljanja nalog policije. Policist iz prejšnjega stavka mora izpolnjevati predpisane pogoje za položaj.

49.b člen
(prenehanje položaja)

(1) Za prenehanje položaja se uporabljajo določbe zakona, ki ureja sistem javnih uslužbencev, ki urejajo prenehanje dela na delovnem mestu, če ni s tem zakonom določeno drugače.

(2) Ne glede na določbe zakona, ki ureja sistem javnih uslužbencev, vodji organizacijske enote prvega nivoja generalne policijske uprave, direktorju policijske uprave in komandirju policijske postaje preneha položaj:

1. če to sam zahteva ali s tem soglaša;
2. v primeru prenehanja delovnega razmerja v skladu s sporazumom o razveljavitvi pogodbe o zaposlitvi oziroma odpovedjo pogodbe o zaposlitvi s strani policista;
3. po preteku obdobja začasne premestitve iz prejšnjega člena;
4. če se ukine organizacijska enota, ki jo vodi;
5. če organizacijska enota, ki jo vodi, ne dosega pričakovanih delovnih rezultatov;
6. če na delovnem področju organizacijske enote, ki jo vodi, prihaja do ponavljajočih se napak pri poslovanju oziroma če pride do težje napake pri poslovanju;
7. če krši dolžnosti vodje organizacijske enote ali s svojim ravnanjem ali opustitvijo dolžnega nadzora huje škoduje ugledu policije ali zakonitosti delovanja.

(3) Šteje se, da organizacijska enota ne dosega pričakovanih delovnih rezultatov, če ne opravlja dela v določenih ali dogovorjenih rokih oziroma odrejenega dela ne opravlja strokovno in kvalitetno.

(4) O prenehanju položaja vodje organizacijske enote prvega nivoja generalne policijske uprave, direktorja policijske uprave in komandirja policijske postaje odloči generalni direktor policije. Predlog za prenehanje položaja komandirja policijske postaje lahko poda direktor pristojne policijske uprave.

(5) Odločitev o prenehanju položaja mora biti pisno obrazložena.

(6) Po prenehanju položaja se policista iz drugega odstavka tega člena premesti na delovno mesto, za katero izpolnjuje pogoje in ustreza nazivu, v katerega je imenovan.«.

Pripombe PSS: Predlagatelj je podal predlog, ki je predmet pogajanj na podlagi Sporazuma o razreševanju stavkovnih zahtev (Uradni list RS, št. 3/19) in posega v kolektivne dogovore o pravicah in obveznostih, ki so še nerešene. Tovrstne spremembe korenito posegajo v samo organizacijo dela in delovnopравни položaj zaposlenih, tudi ostalih policistov, ki bodo podrejeni tistim, ki bodo pridobili položaj na tak način. Menimo, da je potrebno te zadeve reševati s socialnim dialogom z reprezentativnima sindikatoma.

Položaj in mandatna delovna mesta spadajo v karierni sistem in s tem predlog posega v pravice določene s Kolektivno pogodbo za policiste in Sporazumom o razreševanju stavkovnih zahtev (Uradni list RS, št. 3/19). Zakon ne sme urejati pravic, ki so določene s Kolektivno pogodbo in so dogovorjene, da se bodo skladno s Stavkovnim sporazumom uredile v KPP in to med odprtimi pogajanjimi. Navedena določba tako posega v pravico do Kolektivnih pogajanj iz 28. člena Listine EU o temeljnih pravicah (2012/C 326/02) in 5. ter 6. člena Evropske socialne listine – spremenjene (Zakon o ratifikaciji Evropske socialne listine (spremenjene) (Uradni list RS – Mednarodne pogodbe, št. 7/99) in predstavlja kršitev vladavine prave EU.

Poudarjamo, da v času odprtih pogajanjih za dopolnitev 22 č. člena Kolektivne pogodbe za policiste, ki ureja karierni sistem, se predmet kolektivno dogovorjenega in Sporazumom o razreševanju stavkovnih zahtev (Uradni list RS, št. 3/19), ne sme urejati z zakonom. Tako na podlagi 2., 3. in 4. odstavka V. poglavja, s katerim je Vlada R. Slovenije izrecno soglašala, da se skladno z 8. odstavkom 22. člena ZJU določi karierna delovna mesta, sistemiziranje teh delovnih mest, izvajanje kariernega sistema, vodenje kariernih poti skladno s priporočili in po uveljavitvi kariernega sistema in v roku določenim s kolektivno pogodbo, predstavlja navedeni predlog tako imenovana mandatna delovna mesta, kršitev kolektivno dogovorjenega in to v času, ko kolektivna pogajanja še potekajo, bi to v skladu s ustavno sodno prakso pomenilo nedovoljeno izprtje.

PSS izrecno še enkrat opozarja, da ta določba ureja karierni sistem enostransko in ne z določbami kolektivne pogodbe ali pa ustreznega soglasja predstavnikov reprezentativnih sindikatov, ki zastopajo policiste in je s tem določba v nasprotju s 2. odstavkom 6. člena Evropske socialne listine – spremenjene (Zakon o ratifikaciji Evropske socialne listine (spremenjene) (Uradni list RS – Mednarodne pogodbe, št. 7/99) in kršitev vladavine prave EU in predstavlja kršitev vladavine prava EU ter konvencije MOD 151.

Opozarjamo tudi, da navedena rešitev, kot jo ima Republike Hrvaška, ni doprinesla k bolj strokovnemu in učinkovitemu delovanju policije ali k zmanjšanju kršitve pravic zaposlenih.

Določbi nasprotujemo in predlagamo, da se odpravi in pričnejo pogajanja v skladu s Sporazum o razreševanju stavkovnih zahtev (Uradni list RS, št. 3/19).

22. člen

V 54. členu se v prvem odstavku besedilo »zunanje meje Evropske unije« črta in nadomesti z »državne meje«.

Pripombe PSS: Pogodbena razmerja za nedoločen čas so bila dogovorjena in voljena izključno za varovanje Zunanje meje EU in zaradi prevzema Schengenske meje. Zato določbi, ki bi širila nabor zaposlitev brez statusa osnovnega poklica policista s VI. stopnjo izobrazbe nasprotujemo. Predlagana določba širi število zaposlitev za določen čas brez poklicne izobrazbe policista na VI. stopnji. Po eni strani predlagatelj v določenih členih omejuje pravice aktivnim policistom, po drugi strani pa želi imeti politiko zaposlovanja za določen čas za tako imenovano notranjo mejo EU ali celo druge naloge rednih policistov. Po eni strani predlagatelj v tem predlogu zakona predlaga vrsto nesorazmernih in obsežnih oblik nadzora nad zasebnih življenjem policista, kot je prepoved pravice do združevanja, svobode dela in nadzor po GRECO standardih, ki je v prvi vrsti namenjen funkcionarjem, sodnikom in tožilcem, ki mu niso sledili, in šele podredno policistom. Po drugi strani pa »AD HOC« zaposlovanje policistov s V. stopnjo izobrazbe za določen čas. Predlagatelj zakona zanemarija dejstvo, da je Policija kadrovske podhranjena, da ji manjka več kot 1000 policistov in da politika zaposlovanja za določen čas, ki je ob tem tudi slabo domišljena, takšno kadrovske krizo samo še pogloblja.

Določbi nasprotujemo in predlagamo, da se odpravi.

25. člen

Za 74. členom se doda nov 74.a člen, ki se glasi:

»74.a člen

(nadomestilo za oskrbo in namestitev službenega psa na domu policista)

(1) Policist, ki ima službenega psa nameščenega na domu, je upravičen do nadomestila za oskrbo in namestitev službenega psa na domu.

(2) Razloge in pogoje za oskrbo in namestitev službenega psa na domu policista določi generalni direktor policije v internem aktu, višino nadomestila za oskrbo in namestitev določi minister.«.

Pripombe PSS: Podana obrazložitev ne povzema dejanskega stanja. Res je, da v skladu z navodilom vodniku službenega psa, ki ima službenega psa nameščenega na domu, pripada ena delovna ura na dan, če ima dva službena psa nameščena na domu, pa mu pripadajo dve delovni uri na dan. Navedba, da prihaja do organizacijskih težav pa ni resnična, temveč s predlogom nove regulative zgolj zamegljuje dejstvo, da do organizacijskih težav prihaja v enotah, kjer vodje enot niso sposobni ustrezno organizirati dela. Če bi bila navedba iz obrazložitve resnična, potem bi se s takšnimi težavami srečevali v vseh enotah – pa se ne. In tudi, če bi bila izkazana v vseh enotah, bi se moralo takšno problematiko reševati z zaposlitvami novih vodnikov službenih psov, ne pa s posegom v pravice iz delovnega razmerja.

Poskus uvajanja predmetne zakonske spremembe je tako tudi v nasprotju s sodbo Višjega delovnega in socialnega sodišča št. VDSS sklep Pdp 99/2012, enako Pdp 129/2012, Pdp 130/2012, z dne 13.9.2012, v kateri je sodišče jasno navedlo, da je upošteva dejstvo, da je tožnik 24 ur na dan skrbel za službenega psa z vednostjo in po naročilu (odločitvi) delodajalca, mogoče tudi ta opravila (oskrbo) šteti za opravljanje dela. Za opravljanje dela pa ima vsak javni uslužbenec sklenjeno pogodbo o zaposlitvi, katere bistveni element je tudi določba o plačilu za delo. To je toliko bolj pomembno zato, ker predlagatelj v nadaljevanju navaja, da navedena določba razrešuje dosedanje težave in odpravlja tako imenovano priznanje ur delovnega časa za oskrbo službenega

psa nameščenega na domu vodnika, v zameno za ustrezno plačilo nadomestila. To pa ne drži, kar vam predstavljamo v nadaljevanju.

Kot predlagatelj pravilno ugotavlja, danes vodniku službenega psa, ki ima službenega psa policije nameščenega na svojem domu, za oskrbo vsakega službenega psa pripada ena ura dela, ki se šteje v redno delovno obveznost vodnika službenega psa, kar je nenazadnje povsem skladno tudi s predmetno sodbo sodišča. Ta ura je ovrednotena glede na plačni razred v katerega je posamezni vodnik službenega psa razvrščen (28-38). Če ima vodnik službenega psa v domači oskrbi enega psa, vrednost njegovih ur za opravljanje oskrbe na mesečni ravni znaša od ca. 216 € do 320 € bruto mesečno. Ure opravljenega dela so del mesečne delovne obveze, plačilo teh ur pa predstavlja sorazmeren del plače policistov vodnikov službenih psov in ne predstavlja dodatnega plačila za delo.

V letošnjem letu je delovna skupina Policije pripravila predlog Navodila o usposabljanju ter šolanju, oskrbi in namestitvi psov Policije, ki že temelji na predmetni spremembi zakona in v katerem je bila v 21. členu predvidena podobna sprememba, kot jo vsebuje predmetni člen zakona, pri čemer je bilo predvideno nadomestilo za »oskrbo« in »namestitev« že določeno v višini 162,97 € bruto bruto.

V okviru usklajevanja Navodila s socialnimi partnerji je delodajalec upošteval argumente Policijskega sindikata Slovenije, s katerimi smo dokazali, da je predmetna določba za policiste škodljiva, saj bi bili policisti vodniki službenih psov z urejanjem navedenega področja na takšen način neposredno finančno oškodovani. Na podlagi predstavljenih argumentov je delodajalec iz 21. člena predloga Navodila umaknil besedo »oskrba«. Predmetni popravek spornega člena navodila torej pomeni, da slednji določa zgolj »nadomestilo za namestitev službenega psa na domu policista vodnika službenega psa« - torej gre za pavšalno nadomestilo oz. povračilo dejanskih stroškov nastanitve in uporabe lastnih sredstev vodnikov službenih psov (strošek postavitve in amortizacija namestitvenega prostora, strošek vode in elektrike, sredstva za čiščenje namestitvenih prostorov in prevoznega sredstva v katerem se prevaža službeni pes, sredstva za redno vzdrževanje namestitvenega prostora...). Predmetna odločitev je temeljila na izračunih, ki jih predstavljamo v tabeli.

A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Plačni razred VSP	Osnovna plača v €	Normirane ure	Osnovna bruto urna postavka v €	Število ur oskrbe na domu na mesec	Plačilo mesečne oskrbe danes v € bruto	Cena mesečne oskrbe danes bruto 2	Predlog nadomestila na podlagi ZODPol - bruto 2	Razlika danes / ZODPol bruto 2 mesečno	Razlika danes / ZODPol bruto 2 letno
28	1269,78	176	7,21	30	216,44	268,39	162,97	-105,42	-1264,98
29	1320,58	176	7,50	30	225,10	279,12	162,97	-116,15	-1393,83
30	1373,40	176	7,80	30	234,10	290,29	162,97	-127,32	-1527,80
31	1428,34	176	8,12	30	243,47	301,90	162,97	-138,93	-1667,15
32	1485,46	176	8,44	30	253,20	313,97	162,97	-151,00	-1812,03
33	1544,88	176	8,78	30	263,33	326,53	162,97	-163,56	-1962,74
34	1606,68	176	9,13	30	273,87	339,59	162,97	-176,62	-2119,48
35	1670,94	176	9,49	30	284,82	353,18	162,97	-190,21	-2282,47
36	1737,79	176	9,87	30	296,21	367,31	162,97	-204,34	-2452,03
37	1807,29	176	10,27	30	308,06	382,00	162,97	-219,03	-2628,30
38	1879,59	176	10,68	30	320,38	397,28	162,97	-234,31	-2811,68

Glede na tabelo je razvidno, da bi bili vodniki službenih psov policije, ki imajo službenega psa policije nastanjenega na domu, oškodovani za več sto evrov. To pa je ob nespremenjenem načinu dela povsem nedopustno in nesprejemljivo. Termin nadomestila je namreč legitimen za izplačila nadomestila osebi za opravljeno delo ali storitev, kar pa nastali stroški niso, zaradi česar je enačenje storitve in stroškov v okviru enotnega nadomestila neprimerno. Zato je po našem mnenju potrebno ločevati med nadomestili za opravljeno storitev (npr. nadomestilo za čas opravljanja oskrbe – danes se priznavajo ure) in povračilom stroškov uporabnine, izrabe, amortizacije ipd.. Povračilo stroškov je sicer lahko določeno tudi v obliki pavšala (npr. kot potni stroški, strošek prehrane med delom ipd.), vendar je za opredelitev ustrezne višine potreben konsenz s sindikati. Tudi zato smo v fazi usklajevanja Navodila o usposabljanju ter šolanju, oskrbi in namestitvi psov Policije predlagali ustrezno spremembo zakonske podlage, s katero bi ločili med nadomestilom za opravljeno delo in povračilom stroškov za namestitev službenih psov policije na domu vodnika službenega psa, vse navedeno pa zgolj pod pogojem, da se cena dela in povračilo stroškov uskladi s sindikati, saj samo takšen zapis zagotavlja ustrezno varstvo pred enostranskimi posegi delodajalca oz. enostranskim določanjem cene dela. Če to ni sprejemljivo, pa predmetni določbi v celoti nasprotujemo in zahtevamo, da se odpravi .

Predloga zapisa novega 74.a člena:

(nadomestilo in povračilo stroškov za oskrbo in namestitev službenega psa na domu policista)

(1) Policist, ki ima službenega psa nameščenega na domu, je upravičen do nadomestila za oskrbo in do povračila stroškov za namestitev službenega psa na domu. Policist iz prejšnjega stavka je do nadomestila in povračila stroškov upravičen ves čas, ko ima službenega psa nameščenega na domu.

(2) Razloge in pogoje za oskrbo in namestitev službenega psa na domu policista določi generalni direktor policije v internem aktu, višino nadomestila za oskrbo in višino povračil stroškov za namestitev službenega psa na domu pa v soglasju z reprezentativnimi sindikati določi minister. Višina nadomestila za oskrbo in povračila stroškov za namestitev službenega psa na domu se usklajuje enkrat letno na podlagi rasti cen življenjskih potrebščin.

Določbi nasprotujemo in predlagamo, da se odpravi oziroma oblikuje kot predlagamo.

26. člen

V 75. členu se spremeni naslov člena tako, da se glasi:

»(prepoved opravljanja dopolnilnega dela in dejavnosti)«

Prvi odstavek se spremeni tako, da se glasi:

(1) Policist ne sme opravljati takšnega dela, nad katerim neposredno izvaja nadzor pri opravljanju policijskih nalog.

Za drugim odstavkom se dodajo novi tretji do peti odstavek, ki se glasijo:

»(3) Policist mora generalnega direktorja policije obvestiti o vsakem nameravanem opravljanju dopolnilnega dela oziroma pridobitne dejavnosti tudi, če gre za dejavnost znanstvenega in pedagoškega dela, dela v kulturnih, umetniških, športnih, humanitarnih in drugih podobnih

društvi in organizacijah ter delo na publicističnem področju. Policist lahko opravlja dopolnilno delo ali pridobitno dejavnosti, le s pisnim soglasjem generalnega direktorja policije.

(4) Policistu se opravljanje dopolnilnega dela oziroma dejavnosti iz prvega, drugega in tretjega odstavka tega člena lahko prepove s sklepom. Za prepoved opravljanja dopolnilnega dela oziroma dejavnosti se smiselno uporabljajo določbe predpisov, ki urejajo delovna razmerja, predpisov, ki urejajo položaj javnih uslužbencev in predpisov, ki urejajo integriteto in preprečevanje korupcije.

(5) Sklep o prepovedi iz prejšnjega odstavka izda generalni direktor policije.«.

Dosedanji tretji odstavek postane šesti odstavek.

Pripombe PSS: Tretji in četrti odstavek novega predloga 75. člena sta nasprotju s 74. členom Ustave RS, ki določa, da je gospodarska pobuda svobodna. Da zakon lahko določa le pogoje za ustanavljanje gospodarskih organizacij in da se gospodarska dejavnost ne sme izvajati v nasprotju z javno koristjo. Pri tem še prepoveduje dejanja nelojalne konkurence in dejanja, ki v nasprotju z zakonom omejujejo konkurenco. Tako iz 75. člena Ustave RS izhaja omejitev oziroma prepoved konkurenčne klavzule, ki je lahko edina relevantna omejitev gospodarske pobude. Vsa ostala dela, ki izhajajo iz gospodarske pobude, pa ne smejo biti omejena, če se ne izvajajo v nasprotju z javno koristjo. Šele, če je podana konkretna nevarnost, da se izvaja v nasprotju z javno koristjo, se jo lahko omeji. Iz predlaganega tretjega in četrtega odstavka tako ni razvidno, da bi opravljanje dopolnilnega dela oziroma dejavnosti lahko bilo v nasprotju z javno koristjo, samo zato ker bi to delo oziroma dejavnost opravljal državljan oziroma policist, ker ima sklenjeno delovno razmerje s policijo.

Kot je razbrati iz predlaganih določb bi proaktivno obveščanje generalnega direktorja policije o vsakem nameravanem opravljanju dopolnilnega dela oziroma pridobitne dejavnosti, tudi če gre za dejavnost znanstvenega in pedagoškega dela, dela v kulturnih, umetniških, športnih, humanitarnih in drugih podobnih društvih in organizacijah ter delo na publicističnem področju in da pogojevanje, da policist lahko opravlja dopolnilno delo ali pridobitno dejavnosti le s pisnim soglasjem generalnega direktorja policije, predstavljalo nedopusten in nesorazmeren poseg v pravico do gospodarske svobode. Prav tako je nesorazmeren poseg v pravice iz Ustave RS, da bi generalni direktor policije lahko imel absolutno diskrecijsko pravico in pogojeval izvajanje pravice iz Ustave RS z upravnim aktom, tj. sklepom, brez da bi zakon predpisoval kriterije in merila ter presojo tveganja opravljanja dela oziroma dejavnosti na javno korist.

Določbi nasprotujemo in predlagamo, da se odpravi.

27. člen

V 82. členu se tretji odstavek spremeni tako, da se glasi:

»(3) Policista, za katerega komisija iz prvega odstavka tega člena oceni, da ni zmožen opravljati svojega dela, je pa zmožen opravljati drugo delo v policiji, se lahko začasno, v skladu z zakonom, ki ureja sistem javnih uslužbencev, premesti na delovno mesto, ki ustreza njegovemu zdravstvenemu stanju, oziroma se mu določijo naloge, ki jih je zmožen opravljati glede na zdravstveno stanje. Pri začasni premestitvi iz zdravstvenih razlogov v skladu z odločitvijo invalidske komisije, oceno zdravstvene komisije policije in zdravniškim spričevalom izvajalca medicine dela se zaradi narave teh premestitev zahteve glede seznanitve s prostimi delovnimi mesti ne upoštevajo. Ne glede na določbe zakona, ki ureja sistem javnih uslužbencev, za začasno

premistitev policista iz uradniškega na strokovno tehnično delovno mesto po tej določbi ni potrebno soglasje policista. Ne glede na določbe zakona, ki ureja sistem plač v javnem sektorju, policist pri premestitvi na strokovno tehnično delovno mesto obdrži število plačnih razredov napredovanja, ki jih je dosegel na prejšnjem delovnem mestu, če svojega dela ni več zmožen opravljati zaradi poškodbe pri delu ali poklicne bolezni.«.

Za petim odstavkom se doda nov šesti odstavek, ki se glasi:

»(6) Zdravstvena komisija ima za namen ocenjevanja zmožnosti za opravljanje dela pravico do brezplačne pridobitve in uporabe zdravstvenih in drugih osebnih podatkov policista, ki ga obravnava. Člani komisije so informacije o zdravstvenem stanju obravnavanega policista dolžni varovati v skladu s predpisi, ki urejajo varovanje občutljivih osebnih podatkov.«.

Pripombe PSS: Sprememba oz. dopolnitev 3. odstavka 82. člena: menimo, da širitev sedanje določbe ni potrebna. V dopolnitvi je navedeno, da ob premestitvi policista na strokovno tehnično delovno mesto ni potrebno soglasje policista. Po našem mnenju gre za hud poseg v pravice zaposlenega, ki bi v takšnih primerih moral podati soglasje. Delodajalec bi moral najprej poiskati možnosti premestitve na drugo uradniško DM ter opravičencu ponuditi najprej premestitev na drugo uradniško DM, če takšnega »ustreznega« uradniškega DM ni, pa bi ponudil premestitev na strokovno-tehnično DM. Ravno tako pa se ne moremo strinjati z zapisom, da policist pri premestitvi na strokovno tehnično delovno mesto obdrži zgolj število plačnih razredov napredovanja, saj gre za policiste, ki so se poškodovali pri delu ali pa so bili premeščeni zaradi poklicne bolezni. V takšnem primeru bi morali materijo urediti tako, da bi policisti v takšnih primerih obdržali že pridobljen plačni razred in ne zgolj število napredovanj.

Predlagatelj v predlogu 6. odstavka 82. člena ni postregel z osnovnimi pojasnili in sicer, kateri so ti »drugi osebni« podatki policista, do katerih je brezplačno upravičena zdravstvena komisija. Menimo, da zdravstvena komisija ni upravičena do drugih podatkov, ampak samo do konkretnih zdravstvenih podatkov, ki se nanašajo na poškodbe ali bolezni, zaradi katerih zdravstvena komisija ocenjuje zmožnosti za opravljanje dela. Zato bi bilo potrebno besedno zvezo »drugi osebni« iz predlaganega besedila črtati.

Določbi nasprotujemo in predlagamo, da se odpravi.

29. člen

V 101. členu se v tretjem odstavku doda nov drugi stavek, ki se glasi:

»S pomožnim policistom se lahko po dopoljnjeni starosti 60 let sklene nova pogodba od enega do petih let, če uspešno opravi zdravniški pregled in posebna komisija ugotovi, da ima ustrezne psihofizične sposobnosti.«.

Doda se nov četrti odstavek, ki se glasi:

»(4) V pomožni policiji ne more sodelovati uslužbenec policije, uslužbenec ministrstva, pristojnega za notranje zadeve, na področju logistično-podpornih nalog ter usmerjanja in nadzora policije, poklicni pripadnik Slovenske vojske, pripadnik rezervnega sestava Slovenske vojske, poklicni gasilec, uradna oseba Finančne uprave Republike Slovenije, pravosodni policist, občinski redar in delavec v gospodarski družbi, zavodu ali drugi organizaciji, katere dejavnost je po odločitvi Vlade Republike Slovenije posebnega pomena za obrambo.«.

Dosedanji četrti do šesti odstavek postanejo peti do sedmi odstavek.

V novem sedmem odstavku se pred piko doda besedilo »ali notranja organizacijska enota generalne policijske uprave«.

Pripomba PSS: predlaganemu členu nasprotujemo, saj posega v pravico do pogojev opravljanja poklica in dodatno ogroža varnost samih pomožnih policistov in rednih policistov. Namreč po vseh standardih varnosti in zdravja pri delu starost nad 60 let presega pogoje, pod katerim se lahko opravlja poklic policista na terenu in je s tem takšen predlog v nasprotju z vsemi strokovnim argumenti, varstvu pri delu in samimi standardi poklica.

Predlog četrtega odstavka pomeni neposredni poseg v pravico nepooblaščenih uslužbencev Ministrstva in policije in omejuje njihove pravice do dela. Takšen poseg brez ustreznega nadomestila za prepoved opravljanja dela ni dopusten. Vsaka omejitev dela na eni strani mora predvideti nadomestilo na drugi strani, ki pa ga ta omejitev pravic ne predvideva in gre zato v neposredno škodo zaposlenim. Obenem gre za pravice iz delovnega razmerja in torej pogoj zaposlitve, ki ga uvaja zakon mimo kolektivnega pogajanja, zato predstavlja kršitev določb MESL in konvencije MOD 151.

Določbi nasprotujemo in predlagamo, da se odpravi.

32. člen

V prvem odstavku 104. člena se za prvo alinejo doda nova druga alineja, ki se glasi:

»– ob varnostnih pojavih, ki terjajo vključitev večjega števila policistov;«, dosedanje druga do peta alineja pa postanejo tretja do šesta alineja.

V novi šesti alineji se pika nadomesti s podpičjem in doda nova sedma alineja, ki se glasi:

»– za zavarovanje določenih oseb, prostorov in objektov državnih organov ali tujih predstavništev ter objektov policije.«.

V tretjem odstavku se doda nov tretji stavek, ki se glasi:

»V kolikor po poteku 30 dni še vedno obstajajo razlogi zaradi katerih je bil vpoklican pomožni policist, se lahko opravljanje nalog policije podaljša, za čas trajanja vpoklicnih razlogov, le tistemu pomožnemu policistu, ki s podaljšanjem soglaša.«.

V tretjem odstavku se besedilo »prve in druge« nadomesti z besedilom »prve, druge in tretje«.

Pripomba PSS: Nasprotujemo ureditvi in širjenju nalog in pomenu pomožnih policistov, saj je očitni namen določb, da se uzakoni tako imenovano prekarno delo policistov, in to mimo določb kolektivnih pogodb in standardov zaposlitve za redne policiste.

Ugotavljamo, da je organiziranje rezervnega sestava policije izhajalo iz organiziranja vojaške dolžnosti (Zakon o vojaški dolžnosti (ZVojD)) tako v miru kot vojni, katerega je natančneje za potrebe opravljanja policijskih nalog določal Zakon o policiji. Zakonske določbe so omogočile tudi preoblikovanje rezervne policije v prostovoljni sestav pomožne policije in jo natančneje opredelilo z Uredbo o pogodbenem opravljanju prostovoljne službe v pomožni policiji. Obstoječe stanje se je prepisalo v novejši Zakon o organiziranosti in delu v policiji (v nadaljevanju: ZODPol) in podrobneje določilo z Uredbo o pomožni policiji. V razvoju pomožne policije se je tako v daljšem časovnem obdobju postopno prešlo iz obveznega opravljanja vojaške dolžnosti v prostovoljno obliko službe v pomožni policiji na podlagi sklenjenih pogodb s prostovoljci (rezervnimi policisti,

usposobljenimi kandidati za policiste, nekdanjimi ali upokojenimi policisti). Skupno vsemu je, da je država sama vseskozi določala pogoje dela, kot so: višina plačila za pripravljenost in opravljanje nalog policije, nadomestila, povračila in druge prejemke, odsotnost, pravice in dolžnosti pomožnih policistov in kandidatov za pomožne policiste, ki sledijo temeljem iz Zakona o vojaški dolžnosti (ZVojD). Ob preoblikovanju rezervnega sestava policije v pomožno policijo pa ne moremo več govoriti o vojaški dolžnosti, saj gre za prostovoljno vključevanje pripadnikov sestava, vendar gre za opravljanje dela na podlagi posebne pogodbe. Zato gre v tem primeru po našem mnenju za neko ponesrečeno križanje prostovoljne vojaške dolžnosti z vsemi elementi pogodbenega delovnega razmerja.

Menimo, da so bili ob sprejemanju ZODPol poslanci DZ RS zavedeni o namenu uporabe pomožne policije. Določbe ZODPol omogočajo pomožni policiji opravljanje vseh nalog Policije in se jih vsaj »teoretično« lahko uporablja za izvajanje vseh policijskih pooblastil (ali vsaj za številčno popolnitev patrolje). Prepričani smo, da se s pomožno policijo zgolj rešuje zgrešene kadrovske in plačne politike predhodnih Vlad RS, vodstev Ministrstva za notranje zadeve in Policije. V praksi se je vpeljala čista oblika prekarnega dela, ki je bila kot takšna omogočena z določbami ZODPol in podzakonskim aktom. Po našem mnenju je pri tem zelo vprašljiv dejanski status pomožnega policista in kakšno vlogo ima Policija v odnosu do pomožnega policista. Pogodbeno razmerje med pomožnim policistom in Policijo ima vse temeljne elemente odnosa med delojemalcem in delodajalcem medtem, ko se vse »pravice in obveznosti« (urejanje plačila za delo, pogoje za opravljanje nalog oz. dela) ureja enostransko, po volji delodajalca – ne glede na določbe Zakona o delovnih razmerjih, Zakona o javnih uslužbencih, Zakona o sistemu plač v javnem sektorju, Zakona o urejanju trga dela in brez upoštevanja veljavnih kolektivnih pogodb. Dejstvo je, da delodajalec lahko enostransko določa in spreminja pogoje za opravljanje službe v pomožni policiji. Tako se je v praksi celo izkazalo, da je bila v teh okoliščinah ustvarjena zakonska podlaga za damping na področju plačila za delo in tudi pri pogojih dela v primerjavi s policisti. V PSS menimo, da je takšna oblika dela nedopustna, nemoralna, nejasna, celo ustavno sporna z vidika dolžnega spoštovanja konvencij MOD in prava EU ter nenazadnje iz vidika spoštovanja pravic zaposlenih.

Evropsko sodišče za človekove pravice se je v zadnjih sodbah jasno opredelilo, da je pojem delavca enoten pravni pojem prava EU in ni prepuščen razlagam posameznih držav članic, prav iz razloga zlorabe, ki je bila v neoliberalno usmerjenih Vladah uzanca za zbijanje cene dela. Tako se je SEU v zadevi C 216/15, sklicujoč se na ustaljeno sodno prakso pri razlagi prava EU, jasno opredelilo, da:

Pojem „delavec“ v smislu Direktive 2008/104 je potrebno razlagati tako, da zajema vsako osebo, ki opravlja delo, torej ki nek čas v korist druge osebe in po njenih navodilih za plačilo opravlja delo ter ki je iz tega naslova v zadevni državi članici zaščitena, ne glede na to, kakšna je pravna kvalifikacija njenega delovnega razmerja v nacionalni zakonodaji, narava pravne vezi, ki te dve osebi povezuje, in oblika tega razmerja...

Prav policija kot nosilni subjekt sistema notranje varnosti, ki z uresničevanjem svojih nalog prispeva levji delež k notranji stabilnosti in varnosti države, na podlagi sklepov in Uredb Vlade RS, v tem trenutku predstavlja enega največjih delodajalcev v državi in hkrati »agencijo«, ki uporablja takšno obliko spornega prekarnega dela, zaradi česar je po našem mnenju tudi največji kršitelj temeljnih pravic delavcev, ki izhajajo iz dela.

Po preučitvi predpisov v PSS ugotavljamo, da je država kot delodajalec po našem mnenju presegla vse dopustne meje na področju določanja pogojev dela, plačila za delo, odmorov ter socialnih

pravic, ki se urejajo v socialnem dialogu s kolektivnimi pogodbami. Na takšen način je delodajalec zavestno zaobšel socialni dialog in voljo reprezentativnih sindikatov na področju urejanja pravic in pogojev dela, ki so sicer že normativno pogojene in zagotovljene delavcem, ki opravljajo naloge policista.

Na takšen način je država vsem delodajalcem v zasebnem sektorju dala jasno usmeritev, na kakšen način lahko izkoriščajo delovno silo. Potrebni je le dovolj kandidatov, da lahko z oblikami občasnega dela z rotacijami večjega števila zaposlenih v posameznem letu zagotavljajo nemoten delovni proces, pri tem pa se izognejo obveznostim iz predpisov, ki veljajo za redno zaposlene (tako glede plačila za delo, pravice do počitka, nadurnega dela, dela v posebnih pogojih, pokojninskim predpisom itd.).

V nadaljevanju vam pošiljamo zahteve za primerno ureditev statusa pomožnih policistov in ureditev razmer pri povečanih potrebah po policistih v določenih izrednih dogodkih in sezonah :

1. Pomožni policisti naj se uporabljajo skladno z njihovim namenom, kot pomoč ob posebnih varnostnih ali izrednih razmerah ter naravnih nesrečah. Vsako drugo aktiviranje za opravljanje rednega dela policistov predstavlja zlorabo pomožne Policije, saj so v tem primeru podani vsi elementi rednega delovnega razmerja. Zato aktiviranje in uporaba pomožnih policistov v ta namen, po našem mnenju, ni dopustna;

2. Pomožni policisti morajo biti za čas opravljanja dela plačani tako, da so uvrščeni v izhodiščni plačni razred policista in sicer tistega delovnega mesta, ki ga dejansko opravljajo, obenem pa jim je potrebno smiselno priznati vse pravice, določene s Kolektivnimi pogodbami in predpisi, ki veljajo za policiste, ki so v rednem delovnem razmerju;

3. Pomožnim policistom in drugim osebam, ki imajo najmanj 15 let izkušenj na delovnem mestu policista ali kriminalista, naj delodajalec omogoči sklenitev pogodbe za določen čas s polnim učinkom delovnega razmerja s časovno omejitvijo do največ 3 mesece v posameznem koledarskem letu z razporeditvijo na delovno mesto, ki je primerno njegovi usposobljenosti in na katerem glede na njegovo starost lahko uspešno opravlja naloge;

4. Vsem pomožnim policistom in drugim osebam iz predhodne točke mora biti omogočeno učinkovanje in uveljavljanje polnih pravic, ki izhajajo iz zakona, ki ureja sistem obveznega pokojninskega in invalidskega zavarovanja, sistem poklicnega zavarovanja in sistem prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja v primeru podaljšanja ali ponovnega vstopa v delovno razmerje, ne glede na inštitut upokojitve (starostna upokojitev, starostna upokojitev po posebnih predpisih ali poklicna upokojitev) ter zagotovljena ustrezna davčna obravnava.

Pri tem pa ne odstopamo od naših zahtev, da je nujno potrebno kadrovsko popolniti policijo z rednimi zaposlitvami ter zagotoviti plačno in drugo politiko ugodnosti, da se pridobi interes mladih za poklic policista, saj so projekcije že kratkoročno pravzaprav katastrofalne; to vsi odgovorni vedo ali bi morali vedeti, a nihče nič ne stori.

Določbi nasprotujemo in predlagamo, da se odpravi oziroma spremeni na način kot predlagamo.

35. člen

V 110. členu v četrtem odstavku se v drugem stavku besedilo »1. januarja 2023« nadomesti z besedilom »1. januarja 2025«.

V šestem odstavku se na koncu stavka doda besedilo »in policisti, ki so pridobili poklic policista s srednjo strokovno izobrazbo po prej veljavnih izobraževalnih programih in imajo pridobljeno najmanj višjo strokovno izobrazbo po drugih izobraževalnih programih«.

Pripombe PSS: Vse te policiste je mogoče premeščati na delovna mesta, za katera se zahteva višja strokovna izobrazba, ki so bila sistemizirana zaradi uvedbe višješolskega poklicnega standarda in se opravljajo v nazivu z isto zaporedno številko, kot so ga dosegli v V. tarifnem razredu.

Policisti, kateri so bili pred uvedbo višješolskega premeščeni na delovna mesta v VI. tarifnem razredu, v nazivih policist II in III, v času do pridobitve izobrazbe ne bodo mogli napredovati v vodje patrulje za nazive policist II ter VPO, LKS in dežurne PP za nazive policist I, kljub temu, da bodo v skladu z istim odstavkom, lahko napredovali v višje plačne razrede, kot če bi ves ta čas že imeli pridobljeno višjo strokovno izobrazbo. Namreč, tudi po pridobitvi naziva višji policist I (če bi napredovali v višje plačne razrede, kot če bi ves ta čas že imeli pridobljeno višjo strokovno izobrazbo), ne bodo mogli napredovati na delovna mesta z istim nazivom, saj je mogoča premestitev v naziv z isto zaporedno številko, kot so ga dosegli v V. tarifnem razredu.

Še slabše pa velja za policiste s srednjo strokovno izobrazbo, ki so imeli na dan uveljavitve akta iz drugega odstavka tega člena najmanj 15 let delovne dobe pri opravljanju nalog policije ali pri opravljanju drugih primerljivih nalog v drugih državnih organih in so najmanj tri leta opravljali naloge policije, za katere se zahteva višja strokovna izobrazba v skladu z drugim odstavkom tega člena. Slednji namreč nikoli ne bodo mogli napredovati v LKS, VPO in dežurne, če so pred uvedbo višješolske izobrazbe delo opravljali v nazivu policist II.

Da je mogoče policiste premestiti kljub spregledu izobrazbe, s srednjo strokovno izobrazbo, ki imajo na dan uveljavitve akta iz drugega odstavka tega člena najmanj 15 let delovne dobe in policiste do pridobitve višje strokovne izobrazbe, premestiti na delovna mesta, za katera se zahteva višja strokovna izobrazba, ki so bila sistemizirana zaradi uvedbe višješolskega poklicnega standarda, ne glede na to, v katerem nazivu se opravljajo, pri čemer so mogoča tudi napredovanja v višje nazive. V nasprotnem primeru je onemogočen karierni sistem in delovanje policije, pri čemer delovnih mest, vodij patrulj, LKS, VPO in dežurnih policistov, katera se sproščajo zaradi napredovanj, ne bo mogoče zasedati oziroma se bodo opravljala brez ustreznih odločb. Prav tako pa bil bile vse generacije policistov, katere je zajela prevedba v višješolski sistem oškodovane proti ostalim mlajšim policistom, ki so se v policiji zaposlili po novem višješolskem študijskem programu, pri čemer jim ni omogočena enaka možnost do kariernega sistema.

Prav tako bi se morala policistom, kateri že imajo pridobljeno višješolsko izobrazbo izven policije, le-ta upoštevati, zaradi česar dodatna izvedba izobraževanja po 110. členu ne bi bila potrebna. Prav tako je podaljšanje roka za izvedbo višješolskega programa, pod navedenimi pogoji napredovanja in premeščanja v škodo policistov, katere zadeva prehod v višješolski sistem.

Obenem ugotavljamo, da je predlog sprememb 110. člena v primeru, da bo Vlada RS tako spremembo tudi predlagala v DZ RS, tudi neposredna kršitev XI. točke Stavkovnega sporazuma med PSS in Vlado (Uradni list RS, št. 40/16), ki določa - Vlada RS se zaveže, da ne bo enostransko,

brez pridobljenega soglasja socialnih partnerjev, podpisnikov tega sporazuma posegala v pravice dogovorjene s tem sporazumom.

V povezavi s 3. in 5. odstavkom II. točke:

Delodajalec je dolžan v roku 5 let, od dne 1. 1. 2018, vsem policistom, ki so premeščeni na delovna mesta v VI. tarifnem razredu in še nimajo pridobljene VI. stopnje izobrazbe, omogočiti pridobitev navedene izobrazbe. V času od 1. 1. 2018 do izteka roka, v katerem morajo pridobiti višjo stopnjo izobrazbe, lahko policisti napredujejo v višje plačne razrede, kot če bi ves ta čas že imeli pridobljeno VI. stopnjo izobrazbe. Vse te policiste je možno premeščati na delovna mesta s VI. stopnjo izobrazbe, ki so bila sistemizirana zaradi uvedbe višješolskega poklicnega standarda in se opravljajo v nazivu z isto zaporedno številko, kot so dosegli v V. tarifnem razredu.

Vsebina te točke se uredi z Zakonom o organiziranosti in delu v policiji.

Dolžnost Vlade je jasno zapisana v Stavkovnem sporazumu s tem so zapisane dogovorjene dolžnosti in pravice policistov. Dogovorjeno je bilo, da se to točko uredi z zakonom. V PSS smo svoje obveznosti izpolnili, delodajalec pa je ni. PSS je delodajalca večkrat opozoril, da naj zagotovi vse potrebno, da se pričakovane in določene pravice in dolžnosti policistom omogočijo, a v tej smeri niso storili dovolj.

Predlagatelj torej s predlagano spremembo **neposredno krši jasne določbe Stavkovnega sporazuma**, le soglasni dogovor o spremembi dogovorjene točke sporazuma pa lahko predstavlja ustrezno pravno podlago za spremembo. V nasprotnem gre za klasični oblastni poseg v sporazum in predstavlja očitno naklepno kršitev sporazuma in sindikalnih pravic.

PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

36. člen

(pravice uradnikov)

V delovno dobo za določitev dodatka za stalnost se všteva tudi dosedanja delovna doba v direktoratu pristojnem za usmerjanje in nadzor policije.

Pripombe PSS:

Nasprotujemo določbi, saj zaposleni v direktoratu niso policisti in niso zaposleni v Policiji.